

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai
Közössége

Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

Kárpáti Magyar Krónika – XXV. (XXII.) évfolyam, 14. (316.) szám. 2021. augusztus 1.

Írta: Zubánics László, Dupka György, Szemere Judit, Fuchs Andrea | A kiadás éve: 2021

Ez volt 2021 júliusában

Elismerések

* Kilencedik alkalommal rendezték meg a Buzánszky Jenő Labdarúgó Kupát. A torna megnyitója alkalmából a magyarországi Niké sportegyesület elismerésben részesítette **Váradai Natáliát**, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány igazgatóját az elmúlt kilenc évben a torna népszerűsítése érdekében végzett munkájáért.

Fontosabb rendezvények, események

2021. július 1. Homoki Gábor tiszapéterfalvai festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás Magyarország Beregszászi Konzulátusán.

2021. július 2. Magyarország megnyitotta az oltás lehetőségét a határai mentén élők számára is. Minden Kárpátalján élő 18 év feletti személy állampolgárságtól és nemzetiségtől függetlenül jogosult az oltásra. A kárpátaljaiak a záhonyi vasúti, valamint a barabási és a lónyai közúti határátkelőhelyre kihelyezett oltópontokon, oltóbuszokon kaphatják meg a vakcinát.

2021. július 2. Megtartotta soros munkaülését a Szolyvai Emlékparkbizottság. Az eszmecsere előtt a bizottság tagjai fejet hajtottak a sztálinisták által meghurcolt magyar országgyűlési képviselők emlékkeresztjénél. **Dupka György** történész, a testület felelős titkára beszédében felelevenítette: 75 évvel ezelőtt, 1946 májusában a Kárpátaljai Megyei Bíróság koholt vádak alapján halálra ítélte három országgyűlési képviselőt: **Bródy András** lapszerkesztőt, az Autonóm Földműves Szövetség egykori vezetőjét, volt kárpátaljai miniszterelnököt, **Demkó Mihály** újságíró-lapszerkesztőt és **Kricsfalusi-Hrabár Endre** nyugalmazott csendőrezredest, akiket az év folyamán Ungváron kivégeztek. A Bródy-perben megvádolt **Riskó Bélát**, **Bencze Györgyöt**, **Ortutay Jenőt**, **Zsegora Ödönt** börtönbüntetésre ítélték, mindannyian a szibériai lágerekben pusztultak el. (A rabságot egyedül **Spák Iván** ruszin képviselő élte túl.) Rajtuk kívül 75 évvel ezelőtt egyéni perben halálra ítélték és kivégezték **dr. Fenczik István** görögkatolikus teológust, az Országgyűlés képviselőjét. **Illiczky Sándor** görögkatolikus kanonokot, az Országgyűlés felsőházi örökös tagját 20 évre ítélték, Tomszkban gyanús körülmények között halt meg. Valamennyiüket 1991-ben rehabilitálták. A megemlékezésen részt vett **Dr. Loppert Balázs**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja és **Beke Mihály András**, a beregszászi külképviselet első beosztott konzulja.

A jelenlévők megtekintették az ungvári főkonzulátus támogatásával újra elkészített, Kárpátalja 1944 utáni tragédiáját bemutató szabadtéri kiállítást (a kiállítás anyagát korábban három ízben rongálták meg), valamint a Kárpátaljai Szövetség támogatásával felállított térfigyelő kamerarendszert.

Az ülésen a bizottság tagjai örömmel konstatálták, hogy a *Sztálinizmus Áldozatainak Kárpátaljai Emlékkiállítás*a a munkácsi várban és *Az egyházüldözés Kárpátalján 1944–1991* című kiállítás anyaga a beregszászi Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégiumban kapott méltó helyet.

Dr. Tóth Mihály elnök javaslatát elfogadva döntés született arról, hogy a hagyományos megemlékezést 2021. november 20-án tartják a Szolyvai Emlékparkban. Ezt megelőzően november 19-én a beregszászi Európa-Magyar Házban rendezik meg a Gulag–Gupvi-kutatók nemzetközi fórumát, majd sor kerül a Benda Kálmán-emléktábla felavatására. A kivégzett marcinfalvai **Benda Kálmán** (Beregszász, 1883. 02. 05. – Ungvár, 1945. 01. 25.) a magyar országgyűlés felsőházának képviselője volt.

Ebben az évben is folytatják a Szolyvai Emlékpark-projektek megvalósítását (honlapgondozás, kutatási programok, könyvkiadás). Intenzíven együttműködnek a partner szervezetekkel, köztük a pécsi Német Körrel, a Gulág- és Gupvikutatók Nemzetközi Társaságával (GKNT), Gulág Alapítvánnyal, SZORAKÉSZ szervezettel és más kutatóműhelyekkel.

2021. július 3. Kopriva Attila munkácsi festőművész 50. születésnapja alkalmából nyílt tárlat a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban. A hetven festményből álló *Kvintesszencia* című kiállítás összegzi a jubiláló művész alkotói tevékenységét.

2021. július 5. Tizennegyedik alkalommal tartották meg a kárpátaljai népzeneészek és néptáncosok találkozóját Tiszapéterfalván. Az eseményre Csaptól Técsőig érkeztek néptáncgyűtesek, zenészek. A program egyben a 25. péterfalvai népzene, néptánc és kézműves tábor megnyitója is volt, amelyet idén a szervezők a karantén korlátozások miatt szakkör formájában tartottak meg. A tábor az évek során összefonódott a Pál család – **Pál Lajos, Pál Katalin, Pál István Szalonna** és **Pál Eszter** – nevével. Idén is ők vállalták magukra a foglalkozások megszervezésének és lebonyolításának oroszánrészét. **Pál Katalin** az est folyamán kiemelte, hogy az elmúlt 25 év legjelentősebb hozadéka, hogy az idei évben az oktatók többsége már a korábbiakban kinevelt kárpátaljai táncosok, énekesek, muzsikások közül került ki. A helyi oktatók munkáját segítették a Magyar Állami Népi Együttes muzsikusai és táncosai.

2021. július 5. A családokat ünnepelte a Szürtei Római Katolikus Egyházközség. A közösségi összefogással szervezett nap programja szentmisével kezdődött. Ezt követően a téglási kultúrház hagyományörző csoportjai népdalokkal, táncokkal szórakoztatták a jelenlévőket. A gyermekeket kézműves foglalkozások, bűvészelőadás, táncház várta. **Pohareczky Róbert** helyi plébános prédikációjában a szent családról beszélt a híveknek.

2021. július 5. A nagyszülősi Révész Imre Galériában sor került a Magyarországon élő, de munkácsi származású költő és festőművész, **Kopriva Nikolett** *Átváltozások* című első egyéni tárlatára.

2021. július 5. A 10 éve elhunyt dr. Soós Kálmán, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola néhai rektora, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Ungvári Középszintű Szervezetének elnöke emléke előtt tisztelgve, a halálának évfordulóján koszorúzással egybekötött megemlékezést szervezett a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. Többek között megkoszorúzták Soós Kálmán mellszobrát a Rákóczi-főiskolán; megemlékező istentiszteletet tartottak a szalókai református templomban. Emlékbeszédet mondott **Orosz Ildikó**, a Rákóczi-főiskola elnöke, **Bíró Sándor**, Szalóka polgármestere, **Balogh Lívia**, a KMKSZ Ungvári Középszintű Szervezetének elnöke. Koszorúzás zajlott le Soós Kálmán síremlékénél a szalókai temető kertben. A rendezvénysorozat keretében levetítették az ungvári TV21 által Soós Kálmánról készített emlékfilmét a Rákóczi-főiskolán és a szalókai művelődési házban.

2021. július 5–10. A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány idén első alkalommal szervezte meg verstáborát a Kisgejőci Oktatási-Nevelési Központban. A tábor oktatói **Kudlotyák Krisztina** pedagógus, **Gál Natália** színművész, **Ferenci Attila** színművész, **Tóth Péter Lóránt** versvándor voltak.

2021. július 8. Ökumenikus Nőszövetség alakult Tiszabökényben azzal a céllal, hogy a keresztény értékek megőrzése és ápolása szóban és cselekedetekben egyaránt megnyilvánuljon, ami szorosban magában foglalja a karitatív tevékenységet is. **Bodnár Diána** elnök munkáját két alelnök segíti: **Berezovszki Klára** és **Tatár Viktória**. Az Ökumenikus Nőszövetség tagjai áldozatos munkájukkal több mint 30 kg tarhonyát készítettek el. Ennek egy részét a Tivadari Református Diakónia képviselőjében **Seres János** lelkipásztor, a másik részét **Weinrauch Máriaó OFM** plébániai kormányzó közreműködésével a Nagyszőlősi Katolikus Karitás képviselőjében Német Sándor vezető vette át. A különböző felekezethez tartozó aktivisták a gyerekek, a fiatalok részére szórakoztató, hagyományőrző, ismeretterjesztő, tehetséggondozó délutánokat szerveznek.

2021. július 9. Ötödik alkalommal szervezték meg Visken a Kárpátaljai Táncházenészek Találkozóját.

2021. július 11. A hetven éve letartóztatott sárosroszi születésű, Budapestre került **Pógyor István** (1902–1953) református ifjúsági vezető életéről készített dokumentumfilmet (<https://www.youtube.com/watch?v=IMJXB7R74aA&t=184s>) a Károli Gáspár Református Egyetemen működő Reformáció Öröksége Műhely. Sárosroszi református templom falán emléktábla is megőrökíti Pógyor István nevét. Forgatókönyvíró-rendező **Ablonczy Bálint**, a KGRE Reformáció Öröksége Műhely vezetője és **Novák Tamás**, több történelmi témájú dokumentumfilm (többek között a Biszku Béláról szóló *Bűn és büntetlenség*, valamint a Rajk-pert feldolgozó *Cinema Inferno*) alkotója. Pógyor István szerepében **Trill Zsoltot** láthatjuk.

2021. július 12–16. A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány negyedik alkalommal szervezte meg az Ung-vidéki Népzenei és Néptánc-táborát, amelynek idén a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola nagydobronyi részlege és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Egán Ede Szakképző Centrum Nagydobronyi Szakképzési Központja adott otthont.

2021. július 13. Az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének (UNE UMOTI) 22 diákja vette át az alap- és mesterképzés elvégzését igazoló oklevelet az egyetem Bercsényi Miklós Könyvtárában.

2021. július 14. Szentmisével emlékeztek meg **Milan Šašik** görögkatolikus megyéspüspök halálának első évfordulójáról az ungvári Szentkereszt Felmagasztalása Székesegyházban. A liturgiát követően az egyházmegye vezetőinek és papjainak jelenlétében felszentelték a néhai püspök síremlékét a székesegyház kriptájában. A fehérmárvány emléktábla **Szarvas Péter** ungvári építész tervei alapján, magánszemélyek adományainak köszönhetően készült el. Milan Šašik püspök 2003-tól haláláig vezette a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegyét. 2020. július 14-én, életének 68. évében hunyt el. Végakarátának megfelelően az ungvári székesegyház kriptájában helyezték örök nyugalomra.

2021. július 14. A Magyar Pen Club „*A vers legyen mindenkié!*” címmel zenés felolvasó estet szervezett Budapesten, a Petőfi Irodalmi Múzeum nagytermében. Mások mellett felolvasott **Csornyij Dávid**, **Kopriva Nikolett** és **Marcsák Gergely** kárpátaljai magyar költő is.

2021. július 14. A KMKSZ mindenkit arra biztat, hogy éljen jogával, és igényeljen 2 hektár termőföldet, hiszen például a Beregszászi és a Nagybégányi Kistérségben is több száz hektár igényelhető mezőgazdasági földterület van még.

2021. július 16. Hatályba lépett az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról szóló, Ukrajna lakosságának totális ukránosítására irányuló törvény több szigorító rendelkezése a kultúra, turizmus, könyvkiadás, szórakoztatóipar területén és az állami hivatalok betöltésekor. **Tarasz Kreminy** államnyelvédelmi biztos Facebook-bejegyzésében úgy fogalmazott, hogy az új nyelvtörvényi normák előírása szerint minden kulturális, szórakoztató és látványrendezvény megtartásának nyelve az ukrán. Más nyelvek használata csak akkor megengedett, ha azt a szervezők művészeti, alkotói koncepciója indokoltá teszi, valamint abban az esetben, ha erre

vonatkoznak az őshonos népek és nemzetiségi kisebbségek jogai – írja a karp.at.in.ua. Ezzel kapcsolatban **Cserniczkó István** nyelvész-professzort, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorát kérdezte a TV21 Ungvár. *„Túl sok dolog már nincs, amit elvben megtehetnénk magyarul. Vegyük figyelembe azt, hogy amennyiben mi kifejezzük a szándékunkat arra, hogy a magyar nyelvet, anyanyelvünket továbbra is szeretnénk használni a nyilvános térben, továbbra is szeretnénk kulturális rendezvényeket, színházi előadásokat, iskolai rendezvényeket szervezni magyar nyelven, akkor ezt tesszük meg. Tesszük meg, mert egész egyszerűen a nemzetközi egyezmények, amelyeket Ukrajna elfogadott, például a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája, a keretegyezmény a nemzeti kisebbségek védelméről ezt számunkra lehetővé teszi. Lehetővé teszi az 1992-ben elfogadott és máig hatályos nemzetközi kisebbségi törvény is. Ezek a dokumentumok nem tiltják be a kisebbségi nyelv használatát ilye színtereken, ilyen helyzetekben. Csak politikai akarat kérdése, hogy Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa mikor változtat, változtat-e ezen a törvényen”* – fogalmazott a nyelvész-professzor.

2021. július 17. A Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) támogatásával elkészült a tiszai kövekkel burkolt talapzat Tiszabökényben a művelődési ház előtt a csehországi [Jitka Kusova](#) Anya című alkotása, Tiszafarkasfalván a skanzenben (Tiszaháti Tájmúzeum) a magyar származású spanyolországi [Rhea Marmontini](#) Egyensúly című szobra, a péterfalvai polgármesteri hivatal előtt [Beata Rostas Dia](#) (Eger) Eger című szobra, a forgolányi klub előtti téren [Olena Dodatko](#) (Kijev) Család című szobra körül. **Dupka György** elnökhöz eljuttatott levelében **Matl Péter**, a szobrásztábor és a szoborút megálmodója az elismert kortárs művészek nevében köszönetet mondott a munkálatokban közreműködőknek (**Nagy Barna** önkormányzati képviselőnek, **Kovály Csilla**, **Fóris Ibolya** kultúrosoknak és a helyi mesterembereknek).

2021. július 18. Turul-ünnepséget tartottak a Tiszabökény határában emelt turulmadaras emlékoszlopnál. A kárpátaljai magyarság képviselői a Rákóczi-szabadságharc 1703 júliusában, a tiszaujlaki–tiszabecsi révnél vívott első győztes csatájára emlékeztek. Ünnepi beszédet mondott **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Olekszij Petrov**, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke, **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke, **Jevhen Zsupán**, a Kárpátaljai Ruszin Nemzeti Tanács elnöke, **Barta József**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke. Ezután a történelmi egyházak képviselői kértek áldást a rendezvény résztvevőire. Közreműködött mások mellett **Nagy Anikó**, a Magyar Melódiák kamaraegyüttes énekes. A Turul-ünnepség a *Szózat* eléneklésével zárult, majd mindenki elhelyezhette koszorúit és virágait az emlékmű talapzatán.

* Fontos tudni, hogy 118 évvel ezelőtt, a tiszabecsi győzelem 200. évfordulója alkalmából Szatmár és Ugocsa megyék összefogásának köszönhetően már 1903. július folyamán megindult az emlékműépítés, és szeptember 20-án felállították az első turulmadaras Rákóczi-emlékművet Tiszabökény-Tiszabecs-Tiszaujlak határában. A kezdeményezéshez 34 vármegye csatlakozott, egy-egy szekér földet küldtek a mesterséges domb kialakításához. Az emlékhely a magyar összefogás és a nagyságos fejedelem iránti örökös tisztelet szimbólumává vált.

1945 tavaszán a tiszaujlaki túlbuzgó kommunisták kezdeményezésére földig rombolták az emlékművet, egy részét a tiszaujlaki szovjet emlékmű építéséhez használták fel. A tiltakozók közül kegyetlenül meghurcolták a Fábíán család tagjait (köztük Fábíán Bélát), akik a Rákóczi-ünnepségek lelkes szervezői voltak – tudtuk meg Fábíán Andrástól és Fábíán Kázmértól. Az akták szerint mások mellett Fábíán Gyulát (1899) koncepció per során halálra ítélték, kivégezték.

Harminckét évvel ezelőtt megtörtént a turulmadaras Rákóczi-emlékmű újraállítása, ami a Határőr Agrárcég-Kolhoz legendás híró elnöke, Bíró Andor elévülhetetlen érdeme.

Az 1989. július 16-ai történelmi avatóünnepséget követően a kárpátaljai magyarság és az anyaország képviselői minden évben július második vasárnapján ide zárandokolnak, és itt ünneplik II. Rákóczi Ferenc fejedelem első győztes csatájának emléknapját. A megbecsült emlékmű egyik emléktáblája fenn hirdeti, hogy „A kuruc szabadságharc (1703–1711) első győzelmes ütközetének és az 1703. július 14–18. tiszai átkelés emlékére” állították.

2021. július 18. A Pro Cultura Subcarpathica (PCS) kilencedszer szervezte meg hagyományőrző fesztiválját a tiszapéterfalvai vidámparkban. A rendezvényt **Orosz Ildikó**, a II. RFKMF és a PCS elnöke nyitotta meg. Köszöntő beszédet mondott **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja, **Olekszij Petrov**, a Kárpátaljai Megyei Tanács elnöke, **Barta József** megyei képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke. A délután folyamán színpadra lépett a Napsugár hagyományőrző gyermekcsoport, az Aprócska citerazenekar, a Csüllő néptáncegyüttes, a técsői Nereszen néptáncsoport, a téglási kultúrház hagyományőrző csoportjai, a derceni Gyöngyösbokréta népi együttes, a Csipkés zenekar, a Pirospántlika és a Bokréta hagyományőrző csoport, a Kék Viola néptáncsoport, a Gyöngykaláris táncsoport és a Tüzes Liliom hagyományőrző csoport, a Nagypaládi Művészeti Iskola citeraegyüttese, a tiszabökényi Tisza Csillag kórus, a Rusznaki ruszin népzenei együttes és a Kokas Banda. A programmal párhuzamosan a Szelíd Lovasközpont tartott fegyverbemutatót. Sátruk mellett íjászkodásra is lehetőség nyílt. Több mint harminc kézműves ingyenes foglalkozásokkal várta az érdeklődőket, akik a hímzés, horgolás, gipszöntés, csuhéfonás, gyöngyfűzés, fafaragás, korongozás, üvegfestés és a gyertyaöntés fortélyait is elsajátíthatták. A résztvevők finom ételeket, zamatos borokat és házi pálinkát kóstolhattak. A fesztiválra közel ötezren látogattak el.

2021. július 19. Budapesten bemutatták a *Kárpátalja magyar szemmel* című útikönyvet, amelynek kiadását a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács kezdeményezte. **Greza István** miniszteri biztosa úgy fogalmazott: a könyv bemutatja Kárpátalja történelmét, földrajzát, a különböző régiókat, a térség társadalmi viszonyait. Hozzátette: ez az útikönyv is elérhető lesz ukrán nyelven ősztől. A cél, hogy ne csak Magyarországról utazzanak turisták Kárpátaljára, azt szeretnék, hogy minél több ukrán látogató ismerje meg ennek a területnek páratlan értékeit, szépségeit – hangoztatta. Az útikönyv megjelenését a **Greza István** vezette miniszteri biztosság finanszírozta, a 480 oldalas kiadvány elérhető elektronikusan, pdf-formátumban is a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) honlapján. A könyvet **Tarpai József**, a KMTT alelnöke szerkesztette, kiadója a Shark Kft.

2021. július 20. Megemlékezés **Egán Ede** születésének 170. évfordulójáról. A „hegyvidéki akció” megálmodója, a ruszinok jötevője, Egán Ede 1851. július 3-án született Csáktornyán. Születésének 170. évfordulója alkalmából Magyarország Ungvári Főkonzulátusa képviselőjében **Kuti László** első beosztott konzul helyezte el a tisztelet koszorúját Egán Ede sírjánál az ausztriai (Felsőőr) Borostyánkő temetőjében található családi kriptán.

2021. július 22. 200 évvel ezelőtt, 1821. július 20-án született **Mészáros Károly**, Ungvár történetírója, mely alkalmából Ungváron a Lehoczky Tivadar Kárpátaljai Megyei Honismereti Múzeumban nyílt bicentenáriumi tárlat. Az esemény ünnepi megnyitóján sok tudós, érdeklődő jelent meg, és eljöttek a magyar író, ügyvéd, újságíró és helytörténész leszármazottai is. Az utódok, **Mihajlo Fedinisinec** ük-ükunokával az élen mindent megtettek, hogy méltóképpen emlékezzenek híres ősükre. Ideiglenesen a múzeum rendelkezésére bocsátották Mészáros Károly egykori dolgozóasztalát és székét, a gyönyörű faliorát és fakeszes tükröt, a szemüvegét, 1849. július 17-én készült két festményt (Mészáros Károly és felesége, Amália portréját), amelyek alkotója nem ismert, az *Ungvár története a legrégebb időkől máig c.* könyvet, az önéletrajzát és néhány gyöngybetűs kéziratát.

2021. július 20–23. Megrendezték a PAPHILIO – Természet- és Környezetvédelmi Egyesület erdei iskoláját Nagydobronyban. A táborban négy nap alatt közel hatvan gyerek fordult meg. A helyi fiatalok mellett érkeztek résztvevők Tiszaágtelekről, Kisdobronyból, Nagygejőcről és Császlócról is. Az erdei iskola több helyszínen zajlott **Dr. Szanyi Szabolcs** elnök szervezésében. Kirándultak a Nagydobronyi Horgásztanyára, a nevickei várba is. A változatos programokon keresztül a fiatalok új ismereteket szereztek a közvetlen környezetükről és az őket körülvevő élővilágról.

2021. július 22. Kárpátaljára látogattak az Európai Unió ukrainai tanácsadó missziójának (EUAM Ukraine) tagjai. A nyolc tagú küldöttség három tagja – **Marek Dzierzega**, **Hannelore Valier**, **Soran Hansen** – délelőtt Ungváron a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) székházában találkozott a kárpátaljai magyar szervezetek vezetőivel: **Barta Józseffel**, a KMKSZ alelnökével, megyei képviselővel és **Zubánics Lászlóval**, az Ukrainai Magyar Demokrata Szövetsége (UMDSZ) elnökével. Az Európai Bizottság missziója és célja a helyi közösségek, kisebbségek

társadalmi, érdekpolitikai szervezeteinek és a jogvédő szervezetek az együttműködése a polgári biztonság érdekében. A vendégek arról érdeklődtek, hogy Kárpátalján a magyar kisebbség mennyire érzi magát biztonságban, és mely tényezők fenyegetik a biztonságukat. A misszió később konkrét javaslatokkal tér vissza azzal kapcsolatban, hogy a jogvédő szervezetekkel együttműködve mit tudnak tenni a társadalmi szervezetek a problémák megoldása érdekében.

2021. július 22. Oktatási ekvivalencia egyezményt és diplomáciai képzésről szóló megállapodást írt alá **Szijjártó Péter** magyar, valamint **Dmitro Kuleba** ukrán külügyminiszter Kijevben. A magyar külügyminiszter egyben az Európa Tanács (ET) Miniszteri Bizottságának elnökeként utazott Ukrajnába. Ő az első ET-vezető, aki a keleti harcok területén is munkalátogatást tesz. **Dmitro Kuleba** az aláírást követő sajtótájékoztatón többek között közölte: Budapesten emlékművet állítanak az Ukrajnáért elesett katonák emlékére, míg Ukrajna magyar katonai temetőt hoz rendbe Vezérszálláson. **Szijjártó Péter** közölte: a két ország szakértőinek sikerült megállapodniuk a több éve húzódó Nagypalád–Nagyhódos határátkelő ügyében. Szeptemberben ül össze a határmenti, az oktatási és a gazdasági vegyesbizottság is. Megállapodás született arról, hogy az ukrán állampolgárok számára a közúti közlekedésen túl vasúton is lehetővé teszi Magyarország az átutazást a területén keresztül Nyugat-Európa irányába. Ennek értelmében a Kijev és Bécs között közlekedő vonatot az ukránok is használhatják Magyarországon keresztül. A politikus hangsúlyozta: Magyarország Ukrajna békéjében és stabilitásában érdekelt, mert ebben érdekelt a kárpátaljai magyarság is.

2021. július 23. Megkezdődtek a felújítási munkálatok a Csap–Záhony határátkelőnél lévő Tisza-hídon. A híd az M-06-os Kijev–Csap nemzetközi autópálya része. A munkálatok miatt jelenleg lezárták a jobb sávot, így a forgalom csupán egy sávon halad. A felújítás körülbelül két hónapig tart majd.

2021. július 23. **Volodimir Zelenszkij** elnök hatályba léptette a Nemzetbiztonsági és Védelmi Tanács (RNBO) döntését. A 305/2021 sz. elnöki rendelet értelmében az állami és helyi önkormányzati tisztségeket betöltő személyeknek az elektronikus vagyonbevallásukban kötelező feltüntetniük, hogy nem rendelkeznek más ország állampolgárságával és nincs más országban kiadott ottani lakhatási engedélyük. Az elnöki rendelet ugyancsak utasítja a kormányt, hogy folyó év augusztusában adjon tájékoztatást az RNBO ülésén a kettős (többes) állampolgárság kérdésének szabályozásáról szóló törvénytervezetek kidolgozásáról és a Legfelsőbb Tanács elé történő terjesztéséről. A döntések végrehajtásának ellenőrzésével az elnök **Olekszij Danilov** RNBO-titkárt bízta meg.

2021. július 23. Marosvásárhely Ungvár testvérvárosa lett. Az erről szóló megállapodást a kárpátaljai megyeszékhelyen **Bohdan Andrijiv** és **Soós Zoltán** polgármesterek látták el kézjegyükkel. Az erdélyi városok közül Szatmárnémeti Ungvár testvértelepülése.

2021. július 23. Az KMKSZ és az UMDSZ nyilatkozatot adott ki az Ukrajna nemzeti közösségeiről szóló törvénytervezettel kapcsolatban. A nyilatkozat aláírói többek között úgy vélik, hogy *„egy ilyen törvény elfogadása a nemzetiségi kisebbségek az Alkotmány és Ukrajna nemzetközi kötelezettségvállalásai által szavatolt jogainak a megsértéséhez, jogi helyzetük jelentős romlásához vezet. Maga a tény, hogy ilyen szöveg kerül Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa elé, lényegesen károsíthatja államunk nemzetközi megítélését. A tervezettel kapcsolatos részletes észrevételeinket és javaslatainkat megküldtük Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa szakbizottságának.”*

2021. július 23. Havonta többszáz látogató keresi fel a munkácsi ősi várban *A totalitárius kommunista elnyomó rendszer kárpátaljai tevékenységét dokumentáló anyagok* című állandó kiállítást, amelynek tablóit, tárgyait és dokumentumait a Szolyvai Emlékparkbizottság kutatóműhelyének **Dupka György** történész által vezetett csapata állította össze. **Mihajlo Belekánicsnak**, a Munkácsi Vármúzeum igazgatójának köszönhetően ezentúl – fizetett főállásban – a munkácsi **Krucshanyica István** személyében magyarul, ukránul jól beszélő tárlatvezető fogadja és kalauzolja a vendégeket. Kárpátalján, illetve a Kárpát-medence szintjén ez az első olyan kiállítás, amelynek állami intézmény adott otthont. A kiállítás kódolt üzenete, hogy az erőszakos szovjetizálás okozta hasonló tragédia soha ne ismétlődhessen meg. A sztálinista kommunisták 1944 novemberétől mintegy 40 ezer magyar, német embert hurcoltak el málenyikij

robotra, ítétek Gulág-rabságra. A közösség papjait, világi vezetőit meghurcolták, közülük sokakat kivégeztek, a kegyetlenül megtizedelt kárpátaljai népet megfélemlítették, polgári társadalmát széttűzták. A kiállítás tanulsága: Kárpátalja legyen a béke szigete, és az itt élő nemzetiségek békés együttélését provokatív erők ne zavarják meg, azokat közös összefogással védjük ki.

2021. július 24. Családi napot szervezett a Nagyszőlősi Római Katolikus Egyházközség. Az eseménynek a Szelíd Lovasközpont adott otthont. Az érdeklődőket számos lelki-testi feltöltődést kínáló program várta. Az alkalom a Bán Jónás OFM celebrálta szentmisével kezdődött. Az áhítatot követően a Kokas Banda műsora és népviselet-bemutatója szórakoztatta a jelenlévőket, majd az általuk muzsikált táncházon húzták a talpalávalót. Ezt követően kézműves-foglalkozáson, rajz- és süteményversenyen, arcfestésen vehettek részt a jelentkezők, s kipróbálhatták a központ nyújtotta lehetőségeket, a lovaglást és az íjászkodást is. A legkisebbek számára pedig a helyszínen felállított jurtasátorokban játszó- és pihenőszobát alakítottak ki.

2021. július 25. A Kárpátaljai Református Egyházkerület Máramaros-Ugocsa Egyházmegyéjében beiktatták az Aklihegyi Református Gyülekezet lelkipásztorát, **Mészár Istvánt**. **Hunyadi Attila** esperes-lelkész nyitotta meg az ünnepi istentiszteletet és köszöntötte az egybegyűlteket. Az igei szolgálat után az esperes úr beiktatta **Mészár Istvánt** az Aklihegyi Református Gyülekezet lelkipásztori tisztjébe. Ezután átnyújtotta a lelkésznek a templom kulcsát és a gyülekezet pecsétjét. A továbbiakban a köszöntések sora vette kezdetét. **Nagy Béla** az egyházkerület főgondnoka, **Nagy Barna**, az egyházmegye főgondnoka, a jelenlévő Ugocsa és Bereg megyei lelkipásztorok és **Oroszi József**, a Tiszapéterfalvai Kistérség polgármestere kívántak áldást **Mészár István** további életére és szolgálatára az ige szavaival. **Dr. Huszár Pál**, a Dunántúli Református Egyházkerület nyugalmazott főgondnoka levélben köszöntötte a lelkészt. Végül egykori felügyelő lelkipásztor és keresztapja, **Seres János** tiszteletbeli esperes-lelkész mondott beszédet. Ezt követően **Mészár István** megtartotta székfoglaló beszédét. Végül a helyi gyülekezet ifjúságának verses, énekes köszöntése következett.

2021. július 25. Különleges tárgyat találtak az erdészek az ungvári járási Rahonca (Orihovica) településen egy bükkfa belsejében. A fa fűrészélése közben hirtelen megakadt a láncfűrész, így az erdészek fejszével vágták el a bükk kemény törzsét. Miután széthasították a fát, egy kereszt képe rajzolódott ki a fa törzsében. A munkások azonnal felkeresték az ungvári székesegyház lelkészét, Ivan Tidirt, majd a leletet a templomba szállították. A különleges bükkfát kiállították a székesegyházban, így azt bárki megtekintheti.

2021. július 25. Csongoron falunapot tartottak. A településen hat éve nem volt hasonló rendezvény. A szervezést **Baksa András** helyi előljáró, valamint **Marton Tibor** vállalkozó bonyolította le. **Nagy Ferenc**, a Nagydobronyi Kistérség polgármesterének közlése szerint sokan támogatták a kezdeményezést. A kistérség összes településéről jöttek látogatók, ami lehetőséget biztosít arra, hogy megismerjék egymást. Az idei rendezvényen a Nagydobronyi Kistérség településeinek képviselői vettek részt a kulturális programban.

2021. július 26. Betöltötte 90. életévét **Margitics Volodimir** görögkatolikus pap, aki közel 30 éven át vezette a Beregszászi Görögkatolikus Egyházközséget. A jeles évfordulót a beregszászi görögkatolikus templomban szent liturgiával ünnepelte meg **Volodimir** atya **Luscsák Nílus** püspök, a hívek és a Beregszászi Esperesi Kerület papsága körében. A szent liturgiát követően a jelenlévők – köztük a város nevében **Babják Zoltán** polgármester – gratuláltak **Volodimir** atyának.

2021. július 27. Fedák Sári életének epizódjait bemutató új előadást vitt színre Szűcs Nelli Jászai Mari-díjas művésznő *Dobronyi rózsát Zsazsának* címmel. A premierre a Nagydobronyi Magyar Ház kertjében került sor. A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület felkérésére, a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával megvalósuló előadás nagy sikert aratott a közönség körében. A Kárpátaljai KultúrKaraván szervezésében a későbbiekben Munkácson, Tiszaújlakon és Beregszászban is láthatja a hazai közönség a vidékünkhöz sok-sok szállal kötődő, nagyon is aktuális gondolatokat megfogalmazó darabot.

2021. július 28. A Munkácsy Mihály Magyar Házban is bemutatták a *Dobronyi rózsát Zsaszának* című darabot.

2021. július 26–29. *Megmaradni* Görögkatolikus Ifjúsági találkozó. Az idősebb korosztály részére a beregszászi Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium biztosított otthont, a kis korosztály képviselői július 21–24-én a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban találkoztak.

2021. július 29. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán július 12–15. között valósult meg *Gyógynövények gyűjtése, termesztése és felhasználási lehetőségei* című képzés. A vizsgát sikeresen teljesítők tanúsítványban részesültek, melyek átadására a főiskola Győr termében került sor.

* A KMMI nonlapján már olvasható (http://kmmi.org.ua/.../foly.../egyutt/2021/egyutt_2021_3.pdf) és a nyomdába került az *Együtt* 2021/3 irodalmi-művészeti-humán tudományi-kulturális folyóirat, amely az 1965–1967 között Ungváron megjelent szamizdat jogutódja, újraindult a MÉKK kiadásában 2002-ben. A lapszám szerzőitől FERENCZES ISTVÁN, FÜZESI MAGDA, BÍRÓ JÓZSEF, MARCZINKA CSABA, CSONTOS MÁRIA, OLÁH ANDRÁS, MARCSÁK GERGELY versét, BARTHA GUSZTÁV kisregényét, NAGY ZOLTÁN MIHÁLY lírai novelláját, VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ Zselicki Józsefről írt nekrológiáját és tárcáját, BEKE MIHÁLY ANDRÁS köszöntőjét, MARCSÁK GERGELY előadását, KOVÁCS SÁNDOR, DUPKA GYÖRGY, FÁBIÁN LÁSZLÓ tanulmányát, DUPKA GYÖRGY kultúrkrónikáját ajánljuk az irodalomkedvelő olvasók figyelmébe. A lapszámot ezúttal SZEMADÁM GYÖRGY festőművész munkáival illusztráltuk. A hátsó borítón JÓZSEF ATTILA versét közöljük. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Elnök: **Vári FABIÁN László** (szépirodalom). Szerkesztők: **Marczás Gergely** (olvasószerkesztő), **Csordás László** (kritika), **Zubánics László** (tanulmány), **Dupka György** (kultúra), **FABIÁN Zoltán** (tipográfia). Tanácsadók: **Botlik József**, **Finta Éva**, **Füzesi Magda**, **Nagy Zoltán Mihály**. Közreműködők: **Fuchs Andrea**, **Szemere Judit**.

Forrás: KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma,

www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit (szerkesztő), Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat.

Archívum: kmmi.org.ua